

Keskkond

Keskkonna peadirektoraadi ajakiri

Eurooplastele

**Euroopa meredega
seotud ülesanded**

EUROOPA
KOMISJON

keskkond

EFE juhtkiri

Euroopa merede ja rannikualade rikkumata ökosüsteemi tagamine on ELi kindel keskkonnaprioriteet. Mõned kahjustavad tegurid, näiteks reostus ja bioloogilise mitmekesisuse vähenemine, on mõlemas keskkonnas ühised. Teised, nagu ülepüük ja rannikuala erosioon, on aga erinevad. Paljude käesoleva numbri artiklite põhjal võib järeldada, et iga probleem nõuab erinevat lahendust.

Merestrategia raamdirektiivi kohaselt tuleb aastaks 2020 saavutada ELi mereakvatooriumi hea keskkonnaseisund. Sellega pannakse liikmesriikidele suur vastutus. Nende abistamiseks on komisjon võtnud vastu mereökosüsteemide keskkonnakriteeriumid, mida kasutatakse vajaduse korral eesmärkide saavutamise kontrollimiseks ja riiklike tegevuskavade muutmiseks.

Rannikualad on Euroopas üks suuremaid huviobjekte, mis meelitavad ligi miljardeid inimesi. Ent see võib tekitada probleeme. Vahemere piirkonnas on olukord eriti halb. Piirkonna säästva arengu tagamisel on saavutatud edusamme tänu ELis vastu võetud Vahemere rannikualade integreeritud majandamise protokollile, millega kehtestati karmim kontroll rannikupiirkonna arendamise üle.

Bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ähvardab nii rannikualasid kui ka merekeskkonda. Liit ei ole suutnud täita oma esialgset eesmärki peatada aastaks 2010 bioloogilise mitmekesisuse vähenemine. 2020. aastaks seatud eesmärgi täimiseks on rohkem lootust. Nüüd peaksid bioloogilise mitmekesisuse prioriteetid olema kindlalt seotud peamiste poliitikavaldkondadega – põllumajanduse, kalanduse ja struktuurifondidega –, mis mõjutavad meie keskkonda ja mida vaadatakse praegu põhjalikult üle.

Kohalikul tasandil aitab keskkonna LIFE-abi projekt MARECLEAN arendada pikaajalisi lahendusi ranna- ja suplusvee reostuse vältimiseks. Normandias asuva Granville'i linna 40kilomeetrise rannikuriba kaitsmiseks kasutatakse riskiohjevahendeid, mida saab kasutada ka teistes piirkondades.

KESKKONNATEEMAD INTERNETIS

Kas tahate teada, mida Euroopa Liit keskkonna kaitsmiseks teeb, mis on integreeritud tootepoliitika või millised on ökomärgise saamise tingimused? Kõige selle kohta saate teavet keskkonna peadirektoraadi veebilehelt: ec.europa.eu/environment/index_et.htm

ÕIGUSALANE TEAVE

Euroopa Komisjon ega ükski komisjoni nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas väljaandes leiduva teabe kasutusviiside eest; samuti mitte võimalike vigade eest, mis võivad vaatamata hoolikale ettevalmistusele ja korduvale kontrollimisele siiski ilmned.

Trükitud taaskasutatud paberile, millele on antud ELi ökomärgis (ec.europa.eu/environment/ecolabel)

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2010

ISSN 1831-5771

© Euroopa Liit, 2010

© Illustratsioonid: Laurent Durieux

Allikale viitamisel on teksti reprodutseerimine lubatud.

Fotode reprodutseerimine ei ole lubatud.

Printed in Belgium

Keskfond Eurooplastele

ec.europa.eu/environment/news/efe/index.htm

TEAVE VÄLJAANDE KOHTA

Keskfond Eurooplastele on kord kvartalis ilmuv väljaanne, mida annab välja Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektoraat. See on saadaval bulgaaria, hispaania, tšehhi, saksa, eesti, kreeka, inglise, prantsuse, itaalia, leedu, poola, portugali ja rumeenia keeles.

Tellimine on tasuta.

Võite ajakirja tellida, kasutades ajakirjas olevat tellimusvormi või internetis aadressil http://ec.europa.eu/environment/ mailingregistration/main/ mailing_reg.cfm

Peatoimetaja: Róbert Konrád

Korraldaja: Jonathan Murphy

Lisainfo saamiseks võtke palun ühendust teabeosakonnaga: <http://ec.europa.eu/environment/env-informa/>

Teave ja dokumendid:

<http://ec.europa.eu/environment/env-informa/>

Keskfond Eurooplastele veebileht:

<http://ec.europa.eu/environment/news/efe/index.htm>

Sisu

- 03 Uued loomkatsete eeskirjad
- 04 Bioloogilise mitmekesisuse arendamisest saadud kogemuste rakendamine
- 05 LIFE-programmi projektiga MARECLEAN vähendati rannikureostust
- 06 Veel üks samm elujõuliste Euroopa merede poole
- 07 Euroopa rannajoone keskkonnaprobleemide vähendamine
- 08 EL keelustab üheksa ohtlikku kemikaali
- 09 EL võitleb ebaseadusliku puidukaubanduse vastu
- 10 Cancún: uus võimalus saavutada üleilmne kliimakokkulepe
- 12 Süsinikdioksiidi kogumise ja taastuenergia tehnoloogia uued rahastamislahendused
- 13 Värske pilk keskkonnamõju hindamiseks
- 14 Belgia ja Saksamaa ettevõtteid autasustatakse Euroopa keskkonnavalase ettevõtlusahinnaga
- 15 Uued väljaanded / Agenda
- 16 Lühidalt uudiseid

Uued loomkatsete eeskirjad

Viimase kahekümne viie aasta esimesed suured muutused Euroopa Liidu loomkatsete eeskirjades seavad katsetele maailma rangeimad loomade heaolu standardid ning parandavad ka tööstus- ja teadusringkondades tehtavate uuringute kvaliteeti.

Mõne inimese jaoks on loomadega teaduskatsete tegemine väga emotsionaalne teema. Teiste jaoks on aga möödapääsmatu vajadus tagada, et ravimid ja teised farmaatsiatooted oleksid inimestele ohutud. Septembris kooskõlastatud Euroopa Liidu õigusaktid loovad nende vaadete vahele tasakaalu. Õigusaktidega karmistatakse loomade heaolu standardeid, kuid samal ajal võetakse arvesse ka teadlaste vajadusi ning teadustöö mõju inimeste tervise ja Euroopa majanduse kaitsele.

Põhjalike konsultatsioonide järel koostatavad õigusakte hakatakse rakendama kõigis 27 liikmesriigis 1. jaanuaril 2013. See parandab praegust olukorda mitmeti. Esimest korda hinnatakse nüüd kavakindlalt iga loomkatse eetilist ja määratud pädevad asutused peavad andma katsete tegemiseks eriloa.

Loomkatsete asendamise, vähendamise ja täiustamise põhimõte

Tulevased katsed peavad loomade kasutamisel vastama asendamise, vähendamise ja täiustamise põhimõttele (ingl kolme R-i põhimõte: *replacing, reducing and refining*), mis on nüüd õigusaktides sätestatud. See põhimõte soodustab loomkatsete asemel alternatiivmeetodite väljatöötamist, kohustab kasutama võimaluse korral vähem loomi ja tõhustab katsetamist, et loomadele tekitataks võimalikult vähe valu.

Uutes eeskirjades rõhutatakse nõuetelevastavuse ja jõustamise tähtsust. Kõik loomi kasutavad uurimiskeskused tuleb ametlikult registreerida. Kontrollkäike võidakse teha ette teatamata ja sagedamini kui praegu.

ELi põhieesmärk on leida katseloomade kasutamisele asendusvariant, kuid võimatu on täpselt öelda, mil määral õigusaktid loomade osakaalu tegelikult vähendavad. Katsed sõltuvad paljudest muutujatest, näiteks uurimisvajadusest, sobivate rahastamisvahendite olemasolust ja teadmata ohtudest, mis võivad tulevikus tekkida.

Kui loomkatsed on vältimatud, on õigusaktide kohaselt vaja loomade heaolu standardeid tunduvalt karmistada. Nendes sätestatakse minimaalsed hoiu- ja hooldusnõuded, lisaks peab igas uurimisasutuses olema loomade heaoluga tegelev üksus, kes tagaks loomade võimalikult suure heaolu ja parima hoolduse. Loodetakse, et kui loomad on vähem stressis, on tulemused usaldusväärsemad.

Edasine tegevus

Nüüd läheb vastutus üle liikmesriikidele, kes peavad õigusakte õigesti rakendama. Euroopa Komisjon püüab lihtsustada uute meetmete ühtset rakendamist ja loodab, et teised riigid järgivad ELi põhimõtteid.

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/home_en.htm

© iStockphoto

Loomkatsete hulk

ELis tehakse igal aastal katseid 12 miljoni loomaga. Nende hulka kuuluvad hiired (60%), rotid (18%), kõigusoojased loomad (10%) ja linnud (6%). Ligi kaht kolmandikku (60%) loomadest kasutatakse teadus- ja arendustegevuseks inimmeditsiini, veterinaarmeditsiini, hambaarstiteaduse ja bioloogia alusuuringute valdkonnas.

◎ Bioloogilise mitmekesisuse arendamisest saadud kogemuste rakendamine

Euroopa Liit ei ole täitnud oma eesmärki peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine ELis aastaks 2010. Komisjoni hinnang viimasel neljal aastal võetud meetmete kohta näitab aga, et saavutatud on kindel edasimineku, vigadest on õpitud ja bioloogilise mitmekesisuse tulevikustrateegiale on loodud tugev alus.

Bioloogilist mitmekesisust kahjustavad erinevad tegurid. Kõige hävitavamad on ulatuslikud muutused maakasutuses, loodusressursside ülekasutamine, liigne tarbimine, sissetungivad liigid, saastus ja kliimamuutus.

Vastavalt ELi 2010. aasta bioloogilist mitmekesisust käsitlevale võrdlustasemele on bioloogiline mitmekesisus siiani märkimisväärselt ohustatud: kuni 25% loomaliikidest on väljasuremisohus, valglinnastumine tungib märgaladele ja heinamaadele ning ökosüsteemide toimimine on kahjustatud.

Praegune ELi bioloogilise mitmekesisuse tegevuskava, mille Euroopa riigipead ja valitsusjuhid võtsid vastu 2001. aastal, loodi eesmärgiga peatada bioloogilise mitmekesisuse vähenemine aastaks 2010. Komisjoni viimase hinnangu kohaselt ei ole suudetud seda eesmärki saavutada. Üheks põhjuseks oli kava ulatus: see koosnes ligi 150 eraldi-seisvast tegevusest ja vaid mõnest selgelt mõõdetavast sihist, oli halvasti fookustatud ja seetõttu raskesti jälgitav.

Kava sellisel laiaulatuslikkusel oli siiski üks eelis, millest peaks tulevikus kasu olema. See pani erinevad ametiasutused ja osalejad üksteisega suhtlema. See lõi alguse aruteludele ja suurendas teadlikkust sellest üliolulisest probleemist, mis ei olnud veel kõigi jaoks päevakajaline.

Plaani rakendamist takistas ka selle ajakava. Kuigi 2010. aasta üldeesmärk seati 2001. aastal, võeti rakenduskava vastu alles aastal 2006. See jättis eesmärgi saavutamiseks väga vähe aega. Bioloogilise mitmekesisuse küsimused ei mänginud peamistes poliitikavaldkondades, näiteks põllumajanduses ja kalanduses, väga suurt osa. Nende valdkondade mitmeaastased rakenduskavad olid kava valmimise ajaks juba kokku pandud.

Nüüd, kui Euroopa Liidu eesmärk on bioloogilise mitmekesisuse vähendamine aastaks 2020, on ajakava pingevabam. Uue strateegia arendamine langeb kokku ELi eelarve ja peamise tegevuse laiahaardelise ülevaatamisega. See tagab, et bioloogilise mitmekesisuse küsimusega tegeletakse uute poliitiliste tsüklike algusest peale.

Kindel alus

Komisjoni aruandes, kus käsitletakse üksikasjalikult ka eri liikmesriikide kehtestatud meetmeid, tuuakse välja teatud valdkondades tehtud selged edusammud, mis annavad hea hüppelaua tulevikuks.

Üks neist on Natura 2000 võrgustik, mis sisaldab 26 000 kindlaksmääratud ala ja katab ligi 18% ELi territooriumist. Viimase aastakümne jooksul on paranenud ka vee ja õhu kvaliteet. Loodud on suurem teadmusbaas ning bioloogilise mitmekesisuse ja kliimamuutuse vaheline seos on paremini mõistetav.

2010. aasta edusammude hindamine on toeks 2010. aasta bioloogilise mitmekesisuse strateegiale. Viimases rõhutatakse, et bioloogiline mitmekesisus ja sellega kaasnevad ökosüsteemi teenused peavad olema ELi teiste poliitikameetmete lahutamatud osad. Nii saab neist ELi majandusarengu ja pikaajalise sotsiaalse heaolu alus. ◎

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/nature/info/pubs/docs/2010_bap.pdf

<http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/comm2006/>

http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/comm2006/index_en.htm

☉ LIFE-programmi projektiga MARECLEAN vähendati rannikureostust

Keskkonna LIFE-abi projekti raames välja töötatud uued vahendid aitavad kohalikel omavalitsustel mõista paremini randu ja rannikuvett kahjustava reostuse allikaid ning panna nad tõhusamalt tegutsema.

Eurooplaste ootused Euroopa randade vee kvaliteedi suhtes üha kasvavad. Samas suurendavad rannikualade saastust sageli turism ja inimtegevuse mõju. Erinevate reostusallikate tõttu vastab vaid ligi 13% ELi randade veest suplusvee kvaliteedi juhtimise direktiivis sätestatud standarditele.

Keskkonna LIFE-abi projekt MARECLEAN on loodud eesmärgiga leida probleemile pikaajaline lahendus. Projekti raames töötati Põhja-Prantsusmaal Normandias asuva Granville'i linna 40-kilomeetrise rannikuriba kaitsmiseks välja reostustõrjeplaan ja vajalikud riskiohjevahendid.

Igal aastal annavad turism ning karpide ja vähiliste püük Granville'i piirkonna kohalikku majandusse 200 miljonit eurot. Kui MARECLEANI projekt 2006. aastal algas, avaldas mikroobne reostus merevee kvaliteedile väga kahjulikku mõju ning paljud rannad ei vastanud suplusvee kvaliteedi juhtimise direktiivi nõuetele. Pääaegu kõikidest püügipiirkondadest pärit krabisid oli vaja enne tarbimist töödelda.

Mudelite ja vahendite väljatöötamine

Reostuse olemuse mõistmiseks korraldati ulatuslik programm, mille käigus võeti piirkonna jõgedest, merest ja vihmaveest proove ja analüüsi neid. Võeti ligikaudu 1 500 proovi, et hinnata jõgede ja merevee saastekoormust märjal ja kuival perioodil ning teha kindlaks rannikuveele kõige rohkem kahju tekitavad reostusallikad. Kõige kahjulikumaks osutus karjatamine sisemaal, sellele järgnes kanalisatsiooni ületätumine ja karjatamine sooldunud märgaladel, mille mõju põllumajandusele oli palju suurem kui eeldati.

© Euroopa Liit

Kogutud andmete põhjal sai MARECLEANI töörühm luua ilmastikutingimusi ja mereolusid arvestava reostusohumudeli. Pärast maa ja merevee vahelise keerulise suhte uurimist töötati välja meetodid ja tarkvaravahendid, mis aitaks kohalikel omavalitsustel seada tähtsuse järjekorda reostusallikad ja heitmeväljastuskohad, mille puhul peab võtma heastavaid meetmeid ja tegema investeeringuid.

Töörühm töötas välja vesikonna saastekoormuse mudeli (MAREFLUX) ja merereostuse laialikandumise mudeli (MARS). Projekti raames loodi ka otsustustuge pakkuvad meetmed, mis aitavad reguleerida pumbajaama ületätumist, korraldada randade sulgemist, suurendada pumbajaamadesse tehtavaid investeeringuid ja määrata olulisimate jõeallaste kaitset.

Neid meetmeid saavad kasutada veekvaliteedi spetsialistid kõikides ELi piirkondades (eriti Atlandi ookeani ja Põhjamerega piirnevatel

loodetealadel), et hinnata rannikualade reoveesaastuse ohtu, jõuda üksmeelele kohalikes lahendustes ning keskkonna- ja majandustulu optimeerimises.

Projekti tulemusena on Granville'i ümbruses kohalikest punktreostusallikatest pärinev saastus vähenenud ning suplusvee kvaliteet on parem. Järgmistel aastatel peaksid tulemused veelgi paranema, sest järk-järgult hakatakse rakendama Granville'i piirkonna rannikuvee tegevuskava (2009–2015), mida projekti raames aidati välja töötada. ☉

Lisateave projekti kohta
<http://www.smbcg-mareclean.eu/>

Lisateave LIFE-programmi kohta
<http://ec.europa.eu/life>

Veel üks samm elujõuliste Euroopa merede poole

Merestrategie raamdirektiivi eesmärk on saavutada aastaks 2020 ELi mereakvatooriumi hea keskkonnaseisund. Liikmesriikide abistamiseks on Euroopa Komisjon võtnud vastu keskkonnakriteeriumid selle eesmärgi poole liikumiseks vajaliku kursi paikapanemiseks.

Kaks aastat tagasi vastu võetud merestrategie raamdirektiivis nähakse ette Euroopa merede kvaliteeti tagav laiaulatuslik ja õiguslikult siduv raamistik. Direktiiviga aidatakse selgelt kaasa bioloogilise mitmekesisuse edendamisele, sest selles on ühemõtteliselt sätestatud bioloogilise mitmekesisuse säilitamise kohustus.

Kui õigusloomealane töö, mille eesmärk on kaitsta Euroopa maismaa bioloogilist mitmekesisust, on siiani puudutanud konkreetseid liike ja elupaiku, siis uued merekeskkonnaga seotud õigusaktid on laiaulatuslikumad ja neis keskendutakse mere ökosüsteeme hõlmavale inimtegevusele terves ELi mereakvatooriumis.

Õigusaktide eesmärkide täitmine on liikmesriikide jaoks raske ülesanne. 2012. aastaks peavad nad esitama hinnangu merekeskkonda mõjutava inimtegevuse ja kõikide keskkonnaprobleemide kohta ning töötama välja merestrategiead, kus on sätestatud nende enda sihid nimetatud probleemide lahendamiseks. Vajalikud meetmed tuleb vastu võtta 2015. aastaks.

Riiklikus tegevuskavas tuleb arvestada mereökosüsteemi ülesehituse, toimimisviisi ja protsessidega, kaitsta meres elavaid liike ja elupaiku ning ennetada või kahandada inimtegevusest tulenevat bioloogilise mitmekesisuse vähenemist.

Komisjoni vastuvõetud keskkonnakriteeriumid on loodud selleks, et aidata liikmesriikide asutusi nende volialas asuva mere hea keskkonnaseisundi saavutamisel. Eesmärk on tagada ökoloogiliselt mitmekesised ja dünaamilised ookeanid ja mered, mis on ka tulevikus elujõulised, tootlikud ja jätkusuutlikud.

Kriteeriumid hõlmavad erinevaid mereökosüsteeme mõjutavaid tegureid, sealhulgas bioloogilist mitmekesisust, kalavarusid, eutrofeerumist, saasteaineid, prügi ja müra. Kriteeriumite väljatöötamisel on võetud aluseks teadus- ja tehnikanõuanded ning arvestatud juba kehtivate Euroopa Liidu õigusaktide nõuetega.

Rohkem teadmisi, hoolsam seire

Meie teadmised merest ja selle ökosüsteemidest ei ole kaugeltki mitte täielikud, mistõttu tuleb neid edasi arendada. Euroopa mere- ja merendusuringute strateegia aitab seda saavutada. Samal ajal jälgitakse pidevalt, milline mõju on liikmesriikide asutuste võetud meetmetel, mis peaksid tagama puhta ja elujõulise merekeskkonna.

Hea keskkonnaseisundi kindlakstegemise kriteeriumid vaadatakse lähiaastatel üle ja vajaduse korral kohandatakse neid. See peegeldab ka mereökosüsteemide dünaamilist olemust, nende loomulikku mitmekesisust ja asjaolu, et ökosüsteemidele avalduv mõju teiseneb pidevalt olenevalt inimtegevusest ja kliimamuutustest.

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/water/marine/index_en.htm

Euroopa rannajoone keskkonna- probleemide vähendamine

Valginnastumine, turism ja kliimamuutuste mõju on vaid mõned probleemid, mille lahendamisel on vaja uut Euroopa rannajoone kaitse ja säästva majandamise käsitust. Euroopa Liidus hiljuti vastu võetud Vahemere rannikualade integreeritud majandamise protokoll tähendab, et selle piirkonna probleeme on nüüd võimalik tõhusamalt lahendada.

Euroopa rannikualad on kõigile eurooplastele strateegilise tähtsusega. Seal elab suur osa Euroopa kodanikke, need on toidu- ja toorainete põhiallikad ning transpordi ja kaubanduse olulised ühenduslülid. Ent nendes piirkondades on suuri probleeme elupaikade hävimise, veereostuse, rannikualade erosiooni ja ressursside ammendumisega. Kliimamuutused ja eeldatav rahvastikukasv, turism ja transport vaid suurendavad neid raskusi.

Euroopa Komisjon on alates 1990. aastast püüdnud võtta probleemide kindlakstegetmiseks ja lahendamiseks meetmeid ning parandada ELi rannikualade üldist seisundit. Selle tulemusena kutsuti ELi rannikupiirkonnas paiknevaid liikmesriike üles looma kõikehõlmavaid strateegiaid oma rannikualade säästva arengu tagamiseks, s.t võtma aluseks käsituse, mida teatakse rannikualade integreeritud majandamise nime all.

ELis hiljuti vastu võetud rahvusvaheline protokoll, mille eesmärk on vähendada Vahemere rannikualade probleeme, on esimene suur samm rannikualade integreeritud majandamist käsitlevate rahvusvaheliste õigusaktide loomise poole. See näitab ka ELi soovi Vahemere rannikut kaitsta ja säästvalt majandada.

Vahemere piirkond on eriti suure surve all. Valginnastumine suurendab rannikualade erosiooni ja madalate piirkondade üleujutamist, mille tagajärjeks on looduslike alade ja bioloogilise mitmekesisuse järkjärguline vähenemine ning ka veepuudus. Vahemere vesikonda peetakse juba praegu piirkonnaks, mida kliimamuutuste mõju võib kõige rohkem kahjustada.

© iStockphoto

Vahemere rannikualade integreeritud majandamise protokolliga karmistatakse kontrolli rannikualade arendamise üle, luuakse piirkond, kus uusehitiste rajamine on keelatud, ning kehtestatakse kohustus arvestada linnaplaneerimisel keskkonnariskidega. See soodustab eriti just Vahemere piirkonna naaberriikide koostööd keskkonnamõju hindamise, teabe kogumise ja vahetamise ning teadustöö valdkonnas. Protokoll jõustub pärast kuueaastat ratifitseerimist, milleni loodetakse jõuda selle aasta lõpuks. Siis saab protokoll ELi õiguse osaks ja on õiguslikult siduv.

Järgmised sammud

ELi rannikualade hea planeerimise ja majandamise eesmärgi saavutamisele aitab palju kaasa OURCOASTi algatusprogramm. OURCOASTiga luuakse rannikualade planeerimise ja majandamise andmebaas, kusjuures põhirõhk asetatakse ohtudele ja kliimamuutustele. Algatuse raames kogutakse ja analüüsitakse vähemalt

350 juhtumit, et töötada välja suunised ja vahetada häid tavasid.

Komisjon kavatses 2011. aastal teha ettepaneku võtta lisaks oma rannikualade integreeritud majandamist käsitlevatele algsetele soovitusetele järelmeetmed. Nõupidamised algavad lähikuudel.

Lisateave

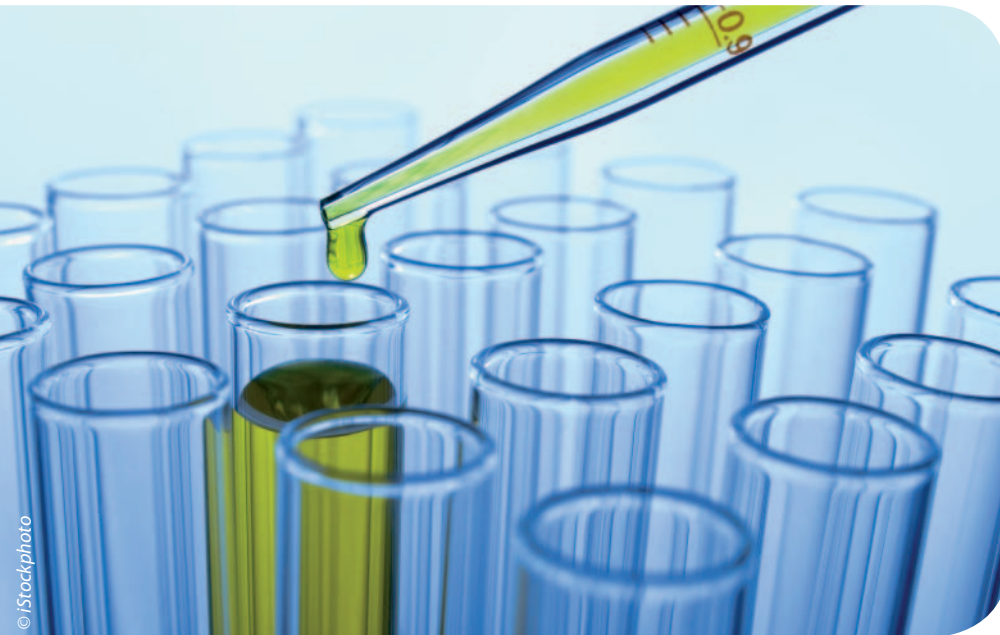
<http://ec.europa.eu/environment/iczm/>

Ourcoast

<http://ec.europa.eu/environment/iczm/ourcoast.htm>

EL keelustab üheksa ohtlikku kemikaali

Euroopa Liidus kehtivad juba mitu aastat karmid õigusaktid, millega on keelatud püsivate orgaaniliste saasteainete tootmine, müük ja kasutamine ELi territooriumil. Augustis lisandus kaheteistkümnele keelatud ainele veel üheksa kemikaali.

Üheksa uut keelatud kemikaali on polübro-
difenüületrid (PBDE), heksabromobifenüüle-
ter, kloordekoon, alfa-heksaklorotsükloheksaan,
beeta-heksaklorotsükloheksaan, lindaan,
pentaklorobenseen ja perfluorooktaansul-
foonhape (PFOS), selle soolad ja perfluo-
rooktaansulfonüülfluoriid.

PFOS-ühendit kasutati varem ulatuslikult vett,
mulda ja mustust tõrjuva vahendina kangaste,
vaipade, polstrite ja tulekustutusvahu valmis-
tamisel. Ühend on siiani kasutusel teatud
toodetes ja protsessides, näiteks lennukite
hüdrowedelikes, pooljuhtide tootmisel,
metalliga katmisel ja fotograafiatööstuses.
PBDE-ühendeid kasutatakse leegiaeglusti-
tena autoistmete ja peatugede, diivanite ja
madratsite ning elektroonika valmistamisel.

Tarbijatele tähendab püsivaid orgaanilisi
saasteaineid keelav õigusakt seda, et teatud
määral püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisal-
davad jäätmed tuleb hävitada või pöörduma-
tult muudeks aineteks muundada.

Uue püsivate orgaaniliste saasteainete mää-
rusega tagatakse, et nimetatud 21 ohtlikku
kemikaali enam ei kasutata ning tänu sellele
väheneb toodete hävitamisel märgatavalt
toodetes esinevate püsivate orgaaniliste
saasteainete eraldumine keskkonda.

Stockholmi konventsiooni raames on hinda-
misel veel kolm kemikaali, et teha kindlaks,
kas liigitada need püsivateks orgaanilisteks
saasteaineteks. Neist kahe aine lisamiseks
on esitanud taotluse EL.

Lisateave

[http://ec.europa.eu/environment/pops/
index_en.htm](http://ec.europa.eu/environment/pops/index_en.htm)

Püsivad orgaanilised saasteained (*persistent organic pollutants* – POP), näiteks pestitsiidid, tööstuskemikaalid ja juhuslikud kõrvalsaadused, on ained, mis võivad ohustada tõsiselt inimese tervist ja keskkonda. Saasteained liiguvad üle riigipiiride ja tekitavad kahju sellistes kaugelasuvates piirkondades nagu Arktika, kus neid ei ole kunagi kasutatud ega toodetud.

Liit on suutnud väga edukalt püsivaid orgaanilisi saasteaineid järk-järgult käibelt kõrvaldada. Tõeliselt tõhusate tulemuste saavutamiseks on aga vaja ulatuslikumaid meetmeid. Selle korraldamisel põhinetakse peamiselt Stockholmi konventsioonile, millega on ühinenud ka EL ja selle liikmesriigid. 2001. aastal vastu võetud konventsioon jõustus 2004. aastal ja sellega kooskõlastati 12 püsiva orgaanilise saasteaine vastased üleilmsed meetmed.

Eelmisel aastal sõlmiti rahvusvaheline kokkuleppe eesmärgiga lisada ohtlike keelatud ainete nimekirja veel üheksa kemikaali, mille kasutamine peaks olema piiratud või mille juhuslikku heidet tuleks minimeerida. Euroopa Liit asus läbirääkimistel jõulisele positsioonile, nimetades viis ainet, mis edaspidi kogu maailmas keelatakse või kõrvaldatakse järk-järgult käibelt.

Millised on püsivad orgaanilised saasteained?

Enamik 12 esimesest aineist, mis liigitati püsivateks orgaanilisteks saasteaineteks ja mis avaldavad inimestele ja ökosüsteemidele kahjulikku mõju, on pestitsiidid. Ülejäänud on tööstuskemikaalid ja juhuslikud kõrvalsaadused.

EL võitleb ebaseadusliku puidukaubanduse vastu

Kliimakaitse ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamise seisukohalt väga tähtsaid maailma metsasid ohustab tõsiselt tulu saamise eesmärgil tehtav ebaseaduslik metsaraie. Euroopa Liit võtab uued meetmed, et tõkestada Euroopa turgudel ebaseaduslikku puittoodete kaubandust.

EL on võtnud vastu uue määruse, mille abil võidelda ebaseadusliku metsaraie ning puidu- ja puittoodete kaubandusega.

Uute meetmete eesmärk on sulgeda liit ebaseaduslikult omandatud toodetele. Selleks keelatakse nende müük ELi turul ja suurendatakse kaubeldavate puittoodete järelevalvet.

Ebaseaduslik metsaraie on suur rahvusvahelise ulatusega probleem. See põhjustab metsa hävinemist ja selle seisundi halvenemist, millel on keskkonna jaoks rängad tagajärjed.

Uue süsteemi kohaselt on importijatel ja ettevõtjatel kohustus tõendada kaubeldavate toodete päritolu ja õiguspärasust. Ettevõtted või üksikisikud, kes lasevad puitu ja puittooteid ELi siseturule esimest korda, peavad järgima nõuetekohase hoolsuse süsteemi ning rakendama nõuetekohaselt dokumenteeritud ja usaldusväärseid toiminguid ja meetmeid, mis võimaldaks puidu õiguspärasust piisavalt kinnitada.

Kõnealuseid tooteid liidusiseselt turustavad või nendega kauplevad ettevõtted (siseturul kauplevad) peavad säilitama põhiteabe oma tarnijate ja ostjate kohta, et tagada puidu ja puittoodete täielik jälgitavus. Andmed peavad olema alles vähemalt viis aastat ning need tuleb pädevatele asutustele nende nõudel esitada.

Määrus hõlmab suurt hulka puitu ja puittooteid, sealhulgas tselluloosi ja paberit, mööblit ja kokkupandavaid ehitisi. Täielik nimekiri on toodud määruse lisas.

Ringlussevõtu soodustamine

Puidu ja puittoodete ringlussevõtu soodustamiseks ei rakendata meetmeid kasutatud puittoodete suhtes, mille kasutusaeg on juba läbi ning mis oleks muul juhul jäätmetena kõrvaldatud.

Määrusest jäetakse välja ka ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsioonis (*Convention on International Trade of Endangered Species of Fauna and Flora – CITES*) sätestatud puiduliigid, mille kohta on väljastatud luba.

Puittoodet, mis pärinevad ELi metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsamajandamise ja puidukaubanduse vabatahtliku partnerluslepingu raames sõlmitud kahepoolse lepinguga ühinenud riikidest, loetakse seaduslikult ülestöötatud puiduks.

Nõuetekohane hoolsus

Importijad ei pea omaenda nõuetekohase hoolsuse süsteemi looma, vaid saavad kasutada järelevalveorganisatsiooni süsteemi. Mõlemal juhul peab süsteem sisaldama samu elemente.

Järelevalveorganisatsioonide (nt kaubandusliitude) tunnustamine kooskõlastatakse Euroopa Komisjoniga, kes peab nõu liikmesriigi asjakohaste asutustega. Tunnustatud järelevalveorganisatsioonide nimekirja ajakohastatakse pidevalt ja see on kättesaadav Euroopa Komisjoni kodulehel.

Euroopa Parlament ja Euroopa Liidu Nõukogu on andnud väljapakutud meetmete võtmiseks loa ning need peaksid jõustuma 2013. aastal.

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/forests/illegal_logging.htm

Cancún: uus võimalus saavutada üleilmne kliimakokkulepe

Aastalõpu kliimakonverentsil Cancúnis nõuab EL, et tasakaalustatud otsuste paketi vastuvõtmise nimel tehtaks pidevat tööd, mis võimaldaks rahvusvahelisel kogukonnal saavutada kindel, kõikehõlmav ja õiguslikult siduv üleilmne kliimamuutuste kokkulepe.

Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimakonverents, mis peetakse 29. novembrist 10. detsembrini Mehhikos Cancúnis, annab üleilmse kliimamuutuste kokkuleppe sõlmimiseks uue võimaluse.

Euroopa Liidus püsiv prioriteet on eesmärk jõuda üleilmsele kokkuleppele, mis oleks kindel, kõikehõlmav ja õiguslikult siduv. On selge, et üleilmse kliimamuutuse probleemi saab tõhusalt lahendada vaid siis, kui kõikides maailma tähtsamates majandusriikides võetakse jõulisi meetmeid.

Kuigi see on tohutu ülesanne, annab üleminek praeguselt suurt süsinikdioksiidideid põhjustavalt kasvumudelilt vähese süsinikdioksiidideitega majandusele suurepärase võimaluse hoogustada maailmamajandust ja kiirendada finants- ja majanduskriisi ületamist.

EL näitab eeskujuna oma ühepoolse eesmärgiga vähendada kasvuhoonegaaside heitkogust 1990. aasta tasemega võrreldes 20% võrra ja tingimusliku pakkumisega tõsta see protsent 30-ni, juhul kui teised tähtsamad majandusriigid teevad oma osa, et maailma kasvuhoo- negaaside heitkogust vähendada.

Kopenhaageni kokkuleppe järgsed edusammud

Algne eesmärk oli viia ÜRO kliimakõnelused eelmise aasta detsembris toimunud Kopenhaageni konverentsil kiiresti lõpule. Lõpuks jäi aga puudu poliitilisest tahtest. Sõlmitud mittesiduv Kopenhaageni kokkulepe näitab siiski edusamme ja annab kindla aluse, millest lähtuda Cancúnis ja ka edaspidi.

Esiteks nõustusid nii tööstusriigid kui ka arengumaad esimest korda, et nad vastutavad ühiselt – kliimamuutuste halvimate tagajärgede vältimiseks tuleb hoida temperatuuri tõus tööstusajastueelse temperatuuriga võrreldes alla 2°C.

Kokkuleppega on liitunud ligikaudu 140 riiki, kelle arvel on üle 80% kogu maailma kasvuhoonegaaside heitkogusest, rohkem kui 75 riiki on seadnud kindlad eesmärgid või võtnud meetmeid oma heitkoguse vähendamiseks. Nendest lubadustest ei piisa küll veel 2°C eesmärgi täitmiseks, kuid algus on tehtud.

Teiseks on tööstuspiirkonnad andnud palju raha, et aidata kliimamuutusega võitlemisel arengumaid: eraldatud on ligi 30 miljardit USA dollarit stardiraha aastateks 2010–2012 ja 100 miljardit dollarit aastas kuni aastani 2020.

Kolmandaks jagatakse Kopenhaageni kokkuleppes paljudes valdkondades olulisi poliitilisi juhtnööre, et ÜRO üleilmse kokkuleppe läbivõtmisel saavutataks edu.

Probleeme veel jätkub

Paljud probleemid, mis takistasid Kopenhaagenis edu saavutamast, püsivad siiani. Kliimat käsitlevate õigusaktide puudumine Ameerika Ühendriikides on väga suur takistus ega sisenda erilist kindlustunnet. Kui USA Kongress ei võta vastu kliimat käsitlevat õigusakti, ei hakka Hiina ilmselt oma kliimamuutuse ohjamise sisemeetmeid rahvusvahelisele areenile tooma.

„Me peame olema Cancúni suhtes realistlikud”, sõnab Euroopa Komisjoni kliimameetmete volinik Connie Hedegaard. „Sellega meie teekond ei lõpe, mis aga ei tähenda, et me ei peaks olema sihiteadlikud. Isegi ilma rahvusvahelise kokkuleppeta võib ja tuleb Cancúni kõnelustel palju saavutada.”

Cancúni proovikivi

Cancúni konverentsi proovikiviks saab kõrgelennulise otsuste paketi loomine, mis hõlmaks seni saavutatud edu ja annaks kindla aluse, millele ehitada võimalikult ruttu üleilmne kokkulepe. Sellele peaks järgnema viivitamatut tegutsemist paljudes valdkondades.

Arengumaad keskenduvad kindlalt küsimustele, mis puudutavad troopiliste metsade raadamist, tehnoloogiaalase koostöö toetamist ja ka kliimamuutuse kahjulike tagajärgedega kohanemist. Lisaks tahavad nad veenduda, et pikaajalise rahastamise raamistiku põhi-lemendid oleksid paigas.

Euroopal on samad eesmärgid, aga ELi jaoks on ülimalt oluline ka see, et Kopenhaageni kokkuleppes toodud heitkoguste vähendamise eesmärgid oleks ÜRO tegevusega tihedalt seotud ja et need muutuks rahvusvahelise koostöö kaudu veelgi selgemaks.

Stardiraha

Cancúni paketi toetamiseks ja varajase edu saavutamiseks tuleks osa otsuste tugevdamiseks alustada arengumaades stardirahade abil eriprojekte.

Arengumaad peavad kiiret, täielikku ja läbi- paistvat stardirahade kasutamise võimalust rikkaste riikide usaldusvääruse põhinäitajaks. EL on igati valmis oma lubadust täitma, andma 7,2 miljardit eurot aastateks 2010–2012 ja esitama konverentsil edusammude kohta täieliku aruande.

Cancúni konverentsi eel valitseb arengumaades lootus, et konverentsi tulemusena lepatakse kokku Kyoto protokolliga teine kohustusperiood algusega 2013. aastal. EL on aga

kindlal seisukohal, et seda kaalutakse vaid juhul, kui suured heitkoguste tekitajad – USA ja tärkava turumajandusega suurriigid nagu Hiina, India ja Brasiilia –, kes ei ole Kyoto protokolliga liitunud, nõustuvad andma ausalt oma osa, et vähendada kasvuhooonegaaside heitkogust maailmas. Kyoto protokoll hõlmab alla 30% maailma kasvuhooonegaaside heitkogusest, nii et kui peaaegu kogu ülejäänud 70% eest vastutavad riigid ei tegutse korraga, on võimatu hoida temperatuuri tõus alla 2 °C.

Teiseks tingimuseks seab EL selle, et kõrvaldada tuleb Kyoto protokolliga teatud puudused, mis kahjustavad selle keskkonnaalast usaldusväärust. Kui nendega ei tegeleta, ei pruugi

praegused heitkoguste vähendamise eesmärgid tuua mingeid tulemusi või heitkogused võivad isegi suurenedada.

Kindla, kõikehõlmava ja õiguslikult siduva ning ülivajaliku üleilmse kokkuleppe saavutamiseni on veel pikk tee. Vaatamata praeguste takistustele proovib EL saavutada Cancúnis tasakaalustatud otsuste paketi, mis viiks rahvusvahelise kogukonna sellele eesmärgile lähemale. ©

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/climat/future_action.htm

☉ Süsinikdioksiidi kogumise ja taastuenergia tehnoloogia uued rahastamislahendused

Saastekvootidega kauplemisest saadavate uute rahastamisvahendite peamine eesmärk on tõestada taastuenergia tehnoloogia ja süsinikdioksiidi kogumise ja maa-aluse säilitamise kaubanduslikku tasuvust.

Euroopa Komisjon on esitanud esimese konkursikutse mitme süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise näidisprojekti ja vähese süsinikdioksiidiheitega energia saamise uue tehnoloogia rahastamiseks.

Rahastamine on osa ELI programmist, mille eesmärk on toetada kliimamuutust käsitlevaid algatusprogramme ja luua keskkonnahoidlikke töökohti.

Süsinikdioksiidi kogumise tehnoloogia rahastamisel keskendutakse projektidele, mis aitavad elektrijaamadel süsinikdioksiidi heidet koguda ning seda soolastes põhjaveekihtides ja süsivesinikuhoidlates säilitada.

CO₂ kogumise ja säilitamise tehnoloogia rakendamisel on kõige raskem tehnoloogia avarumine ja pikaajalise kaubandusliku tasuvuse tõestamine. Teadustöö eesmärk on edendada tehnoloogia kiiret turulettoomist ja hinnata keskkonnariske. Rahaliselt toetatakse kaheksat süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise projekti (kui vahendid seda võimaldavad).

Toetust antakse vähese süsinikdioksiidiheitega taastuenergiaprojektidele, milles kasutatakse bioenergiat, päikese-, tuule-, geotermilist, loodete- ja laine-, hüdroelektrienergiat ja arukaid energiavõrke (hajutatud taastuenergiatootmine). Nendes kategooriates rahastatakse ligi 34 projekti (kui vahendid seda võimaldavad).

Finantstoetusi eraldatakse algatuse NER300 (uute osalejate reserv) raames. 300 miljoni euro suurune finantseering saadakse ELI saastekvootidega kauplemise süsteemi uute osalejate reservis olevate saastekvootide müügist. Praeguste saastekvootide turuhindadega on see algatus väärt 4,5 miljardit eurot, kujutades endast üht suurimat sedalaadi programmi maailmas.

NER300 programmiga rahastatakse 50% süsinikdioksiidi kogumise ja säilitamise ning taastuenergia projektide ehitus- ja tegevuskuludest ning suurendatakse edasise investeeringud rohkem kui 9 miljardi euroga, mis saadakse projekti sponsoritelt ja liikmesriikidelt.

Liikmesriikide ja Euroopa Investeerimispannga kohustused

Liikmesriigid saavad projekti sponsoritelt taotlused, kontrollivad projektide sobivust ja otsustavad, milliseid projekte nad tahavad toetada (ka rahaliselt, kuigi liikmesriikide poolne rahastamine ei kuulu NER300 projekti rahastamise tingimuste hulka). Kui otsused on tehtud, peavad liikmesriigid rahalised toetused projektide tulemuslikkuse põhjal välja maksma.

Algatuse etappide rakendamise ülesanne on Euroopa Investeerimispangal, kes peab müüma 300 miljoni euro väärtuses saastekvootide, haldama tulu ja tegema projektide jaoks väljamakseid.

Enne komisjonile soovitude tegemist peab Euroopa Investeerimispank üksikasjalikult kontrollima, kas projektitaotlused on rahalises ja tehnilises mõttes nõuetekohased. Pärast liikmesriikidega konsulteerimist teeb komisjon lõpliku otsuse, milliseid projekte kaasrahastada. ☉

Lisateave

http://ec.europa.eu/environment/climat/ccs/index_en.htm

“Uue vähese süsinikdioksiidiheitega tehnoloogia tasuvuse tõestamisel kaubanduslikul tasandil toimib NER300 algatus katalüsaatorina. Need ja teised keskkonnahoidlikud tehnoloogialahendused muutuvad edasise majanduskasvu ja töökohtade loomise seisukohalt üha olulisemaks. Samuti aitavad need jõuda meie sihikindlate kliimaalaste eesmärkideni, mis on seatud aastaks 2020 ja edaspidiseks.”

Euroopa Komisjoni
kliimameetmete volinik
Connie Hedegaard

🎯 Värske pilk keskkonnamõju hindamisele

Kuidas saab Euroopa Liit uuendada ja täiustada keskkonnamõju hindamise toiminguid? Komisjon esitas selle küsimuse tänavu suvel ning analüüsib nüüd vastuseid, mida ulatuslikul avalikul arutelul anti.

Avalike ja eraprojektide keskkonnamõju hindamist käsitlevad Euroopa õigusaktid on nüüd 25 aastat vanad. Alates nende vastuvõtmisest on liidu liikmesriikide arv kasvanud 10st 27ni, Euroopa Kohus on teinud olulisi otsuseid, mis selgitavad õigusaktide erinevaid külgi, ning esile on kerkinud küsimused ja probleemid, mida ei suudetud varem ette näha.

Juunist septembrini kestnud avaliku arutelu tulemusena tuli eraisikutelt, ettevõtelt ja vabaühendustelt ELi 22 ametlikus keeles koostatud komisjoni valdkonnapõhisele veebiküsitlusele ligi 1 400 vastust.

Vastuste esialgne analüüs kinnitab õigusaktide väärtust. Nende sätetega tagatakse, et keskkonnaküsimustele mõeldakse varakult juba kavandamis- ja lubade andmise etapis ning avalikkust kaasates heidetakse tehtud otsustele valgust.

Samas arvatakse, et hindamisprotsessi arendes tuleks rohkem arvesse võtta Euroopa Liidu eeskirjade ja õigusaktide arvu kasvu ja rahvusvaheliste kohustuste muutust. Vastasel juhul võib alates 1985. aastast suures osas muutmata tekstides esineda rakenduslünki, kattuvusi ja vasturääkivusi.

Eriküsimused

Arutelul olnud erinevad teemad pärinesid komisjoni 2009. aasta aruandest, kus käsitleti keskkonnamõju hindamise rakendamist. Aruandes toodi välja suured liidusisesed lahknevused – osad liikmesriigid on kehtestanud palju karmimad nõuded kui teised.

Erinevusi põhjustab peamiselt sõelumine, mille käigus tuvastatakse, kas teatud projekti puhul on keskkonnamõju hindamine vajalik või mitte. Mõned riigid nõuavad sõelumist iga projekti puhul, teised riigid on paindlikumad. Seetõttu on sama suurtes liikmesriikides tehtavate hindamiste arv erinev, ulatudes 100st kuni 5 000ni.

Olulised on ka hindamisprotsessis kasutatava teabe hulk ja kvaliteet, haldustakistused, mis tekivad mitut riiki hõlmavate projektide puhul, koostoime teiste keskkonnaalaste, eriti bioloogilist mitmekesisust ja kliimamuutusi käsitlevate õigusaktidega, ning avaliku arutelu erinevad viisid ja kestus.

Komisjonil on plaanis esitada vastuste lõplik analüüs järgmise aasta alguses. See annab aimu võimalikest muudatustest, mille kohta tehakse eelnõu esitamisel ettepanek (ilmselt 2012. aastal).

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/consultations/eia.htm>

Belgia ja Saksamaa ettevõtteid autasustatakse Euroopa keskkonnaalase ettevõtlusauhinnaga

Ajakirja Environment for Europeans viimases numbris avaldati Euroopa keskkonnaalase ettevõtlusauhinna võitjad juhtimise ja rahvusvahelise koostöö kategoorias. Selles numbris keskendume parima toote ja parima tehnoloogia auhinnale.

© Euroopa Liit

Süsteem kogub, säilitab ja korrastab tarbimisandmeid, et jälgida ja visualiseerida energiavooge ning optimeerida üldist energiatõhusust. Energiatarbimise andmete mõõtmine, kirjapanek, edastamine ja salvestamine erinevates paikades annab neist täpse ja täieliku ülevaate.

Briti jaemüüja Tesco on vähendanud energia- ja tarbimist Ühendkuningriigi poodides 20% võrra pärast seda, kui võttis kasutusele süsteemi, mis mõõdab elektri, vee, gaasi ja kütte kasutust ettevõtte kauplustes üle 10000 ruutmeetri suurusel alal.

Žürii tunnustas ettevõtet, märkis, et see tehnoloogiline rakendus on äärmiselt kasulik nii arukate energiasüsteemide teenuse osutajale kui ka selle kasutajatele, ning soovitas seda teistelegi.

© Euroopa Liit

Parima toote auhind

Kortrijki (Belgia) ettevõtte EnergyICT võitis parima toote auhinna sellise toote või teenuse väljatöötamise eest, mis aitab olulisel määral kaasa säästva arengu saavutamisele. Ettevõtte arendas välja keerulise energijuhtimissüsteemi ElServer, mis sisaldab kõiki esmavajalikke funktsioone igat liiki hoonete energiatõhusaks majandamiseks.

Parima tehnoloogia auhind

Parima tootmismeetodi auhind, mis antakse ettevõtetele sellise uue tootmistehnoloogia väljatöötamise ja kasutamise eest, mis aitab olulisel määral kaasa säästva arengu saavutamisele, läks jagamisele kahe Saksamaa ettevõtte Zenergy Power GmbH ja Bültmann GmbH vahel.

Alumiiniumi, vase ja valgevase ja teiste mitte-raudmetallide risthõõveldamisel sõltub töötlemise kiirus ja kvaliteet kuumuse ühtlasest jagunemisest valtstoorikutes. Magnetiline metalltoorikute kuumuti on esimene tööstuslik mehhanism, mille töö põhineb ülijuhttehnoloogial. See parandab kuumutamismadusi, mille tulemusena suureneb tootlikkus 25%

võrra, paraneb märgatavalt kvaliteet ja samal ajal väheneb energiatarbimine 50% võrra.

Žürii rõhutas, et parima tootmismeetodi võitjate valimisel võeti arvesse asjaolu, et 2-megavattise magnetilise metalltoorikute kuumuti juhtpooli võimsus on ainult 100 vatti, mis tagab väga suure tõhususe.

1987. aastal Euroopa Komisjoni algatatud Euroopa parimate ettevõtete keskkonnaalane ettevõtlusauhind meelitas sel aastal ligi rekordarvu osalejaid – 141 võistlejat 24 riigist. Lisaks neljale võitjale tunnustas žürii parima toote kategoorias veel üht ettevõtet. Slovakkia firma Stredoslovenska energetika a.a. (EDF Group) sai tunnustada selle eest, et töötas välja kaitseümbrise, mis ei lase lindudel pääseda ligi kõrgepinge elektripostidele ja takistab neil elektrilööki saamast.

Lisateave
www.ebae.eu

Uued väljaanded

Keskkonnavalased teabelehed

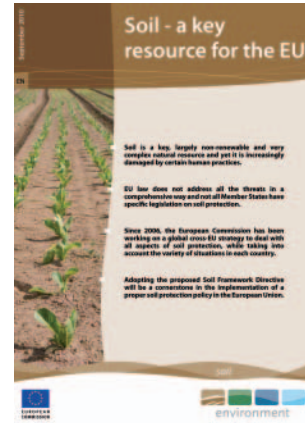
Neljaleheküljelise värvilise brošüürisarjale on lisandunud veel kuus teabelehte, mille eesmärk on anda lugejale sisutihe ülevaade konkreetsetest päevakajalistest keskkonnaküsimustest. Uued teemad on järgmised:

- ⊙ „Keskkonna peadirektooraat“ („DG Environment“, inglise keeles)
- ⊙ „ELi bioloogilise mitmekesisuse poliitika mõju seire“ („Monitoring the Impact of EU Biodiversity Policy“, inglise, saksa, prantsuse, hispaania, itaalia ja poola keeles)
- ⊙ „Veepuudus ja põud“ („Water Scarcity and Drought“, inglise keeles)

- ⊙ „Muld – ELi põhiressurs“ („Soil – a key resource for the EU“, inglise keeles)
- ⊙ „Ühtekuuluvuspoliitika ja keskkond“ („Cohesion policy and the environment“, inglise keeles)
- ⊙ „Roheline infrastruktuur“ („Green Infrastructure“, kõikides ELi ametlikes keeltes)

Teabelehtede printimiseks sobilikke PDF-versioone saab alla laadida aadressil <http://ec.europa.eu/environment/pubs/factsheets.htm>

Kui pole kirjas teisiti, on väljaanded tasuta kättesaadavad EU Bookshopi kodulehel bookshop.europa.eu või Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektooraadi teabekeskuses (BU-9 0/11) aadressil B-1049 Brüssel, Belgia.

Agenda

Sõnnikukäitluse konverents 24.–25. novembril 2010 Wagingenis (Madalmaad)

Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektooraat ja Madalmaade põllumajandusministerium korraldavad konverentsi, kus käsitletakse sõnnikukäitlust ja selle seost veekaitsega. http://ec.europa.eu/environment/water/workshop_manure.html

Rahvusvaheline keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi konverents: liikumine ressursitõhusama majanduse suunas 25. novembril 2010 Brüsselis

Keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteem (Eco-Management and Audit Scheme – EMAS) on vabatahtlik keskkonnamajandamise süsteem, mille alusel ettevõtted ja riiklikud organisatsioonid hindavad, juhivad ja parandavad oma keskkonnategevuse tulemuslikust. Euroopa Komisjoni keskkonna peadirektooraat ja Euroopa Liidu Nõukogu eesistujariik Belgia korraldavad 2010. aastal seoses ELi projektiga BE-SMARTER (Business & Electronic Sustainable

Management Research Action Training Efficiency) rahvusvahelise konverentsi, kus keskendutakse ressursside tõhusamale kasutamisele.

Euroopa keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi auhind antakse selle süsteemiga ühinenud organisatsioonidele (parimad ettevõtted ja kohalikud asutused), kes on näidanud suurepäraseid tulemusi oma ressursside tõhusamal kasutamisel.

<http://ec.europa.eu/environment/emas/conference2010.htm>

<http://ec.europa.eu/environment/emas/emasawards/awards.htm>

Üheksas keskkonnatehnoloogia tegevuskava foorum 29.–30. novembril 2010

Rahastamine on ökoinnovatsiooni elluviimisel ja süvalaiendamisel ülioluline. Üheksandal keskkonnatehnoloogia tegevuskava (Environmental Technologies Action Plan – ETAP) foorumil uuritakse viimase aja suundumusi ning püütakse välja selgitada ja käsitleda raskusi, millega finantsalal tegutsejad ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad peavad silmitsi seisma. Foorumil jagatakse häid tavasid ja antakse soovitusi, mis aitavad koostada edasisi rahastamisprogramme.

http://ec.europa.eu/environment/ecoinnovation2010/2nd_forum/index_en.htm

16. lepinguosaliste konverents (COP 16) 29. novembrist – 10. detsembrini 2010 Cancúnis (Mehhiko)

Eelseisev ÜRO kliimakonverents on kuueteistkümnes lepinguosaliste konverents (COP) ja kuues Kyoto protokollis osaliste koosolekuna toimiv konventsiooniosaliste konverents (CMP). <http://unfccc.int/meetings/items/2654.php>

Rahvusvahelise bioloogilise mitmekesisuse aasta lõpuüritus 11.–12. detsembril 2010 Kanazawas Ishikawas (Jaapan)

Rahvusvahelise bioloogilise mitmekesisuse aasta lõpuüritusel võtavad Nagoyas seatud kohustused konkreetsema ja pragmaatilisema kuju ettevõtete, tarbijate ja sidusrühmade jaoks ning bioloogilise mitmekesisuse tähtsuse ja väärtuse seisukohast ka ühiskonna jaoks. Selle sündmusega saab alguse ka rahvusvaheline metsa-aasta, mille idee algatas ÜRO, et suurendada teadlikkust kõikide metsatüüpide säästva majandamise, säilitamise ja säästva arengu kohta.

<http://www.un.org/en/events/iyof2011/>

Lühidalt uudiseid

OSPAR: ministrid nõustuvad tugevdama Atlandi merekeskkonna kaitse meetmeid

Euroopa Liidu ja 15 valitsuse vahelise Kirde-Atlandi merekeskkonna kaitse (OSPAR) konventsiooniga loodi maailma esimene väljapoole liikmesriikide voliala jääv avamere merekaitsealade võrgustik. 23. ja 24. septembril Bergenis toimunud ministrite kohtumisel vastu võetud otsusega laiendatakse kaitsealad ligi 433 000 ruutkilomeetrit. Merekeskkonna kaitse arendamisel on järgmiseks versta-postiks Kirde-Atlandi keskkonnastrateegia 2020 vastuvõtmine. Strateegia kehtestab konventsiooniosaliste järgmise kümne aasta eesmärgid ning aitab liikmesriikidel koordineerida ELi merestrateegia raamdirektiivi rakendamist. Lisameetmete võtmiseks andsid OSPARi konventsiooniosalised nõusoleku hinnata seniste korralduste praegust kontrolli, sealhulgas äärmuslikes tingimustes toimuva naftapuuri-mise lubasid, et ennetada avamere nafta- ja gaasitööstuse põhjustatud reostust ja likvideerida see. Samuti jõuti kokkuleppele, et mereprahi vähendamiseks seatakse kaugeleulatuvad eesmärgid.

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/water/marine/ospar.htm>

Avamere naftapuurtornide torujuhtmete kohta kehtestatakse uued eeskirjad

Euroopa Komisjon koostab uusi eeskirju, et ELis kehtivad avamere nafta- ja gaasitööstuse ohutusnormid oleksid maailma rangeimad. Eelnõu esitatakse eeldatavasti järgmistel ülestõusmispühadel. Selle eesmärk on välistada edaspidi Euroopa vetes sellised võimalikud looduskatastroofid nagu Mehhiko lahte laastanud Deepwater Horizons naftareostus, parandada reageerimisvõimet ja suurendada vastutust. Ettepanek, mille peavad heaks kiitma ELi liikmesriikide valitsused ja Euroopa Parlament, täidab lüngad olemasolevates õigusaktides. Selle abil saab veenduda, et ettevõtetel on katastroofi korral tõhusad eriolukorra plaanid ja piisavad rahalised vahendid keskkonnakahju hüvitamiseks. Uued eeskirjad kehtestaksid ka karmimad ohutusnõuded ja rangema kontrolli.

Lisateave

http://ec.europa.eu/energy/oil/offshore/standards_en.htm

Ohutumad biotsiidid

Kahjurite ja pisikute hävitamiseks kasutatavad biotsiidid muutuvad peagi ohutumaks ja keskkonnasäästlikumaks, sest Euroopa Parlament kiitis septembris suure häälteenamusega heaks muudatused, mis puudutavad olemasolevaid ELi eeskirju erinevate toodete kohta alates putukatõrjevahenditest kuni veepuhastuskemikaalideni. Parlamendiliikmed hääletasid selle poolt, et keelata kõige mürgisemad kemikaalid, eriti sellised, mis on kantserogeensed, kahjustavad viljakust või häirivad geenide ja hormoonide talitlust. Samuti toetasid nad ideed võtta enamiku biotsiidide puhul järk-järgult kasutusele ELi-keskne biotsiidide heakskiitmise süsteem. Nad tahavad, et alates 2013. aastast hindaks Euroopa Kemikaaliamet väikese riskiga toodete ja uutel toimeainetel põhinevate toodete kasutamist ja alates 2017. aastast enamiku ülejäänud biotsiidide kasutamist. Läbi vaadatud õigusaktidega hakatakse esimest korda reguleerima biotsiididega töödeldud materjalide – näiteks hallitusvastase vahendiga töödeldud mööbli või antimikroobsete omadustega kangaste – kasutust.

Lisateave

<http://ec.europa.eu/environment/biocides/revision.htm>

